

[Horn.]

For det første sker der med dette ændringsforslag en omplacering af bestemmelserne om visse fag, som giver en bedre lovtæst og en bedre afvejning af fagene. De fag, der udskilles, er bl. a. norsk, svensk og sundhedslære, herunder alkohollære; de samles nu i et nyt stk. 5, hvad der giver mere overskuelighed i paragraffen og en bedre afvejning af fagenes vægt. For det andet sker der en redaktionel ændring, hvorved det præciseres, at der skal gives de børn, som ikke kan få normalt udbytte af fagene efter reglerne i § 2, en anden undervisning med samme timetal. Det giver også en sproglig forbedring af selve forslaget. For det tredje præciseres det stærkere end i lovforslaget, at undervisningen i 8. og 9. klasse skal danne et vist overgangsled til andre skoleformer og til det erhvervsliv, som vil møde børnene senere i livet. Principielt fortsættes træningen i fagene fra 7. klasse, således som det bl. a. er ønsket fra erhvervenes side, med det formål at skabe den størst mulige sikkerhed i dansk og regning. For det fjerde bestemmes det, at der kan linjedes, uden at der dog må blive tale om fagskoler. Her har vi en af de væsentlige berøringsflader til midterlinjeforslaget. De nærmere regler for linjedelingen fastsættes af ministeren, og her skulle erhvervene gerne komme stærkt ind i billedet, således at hovedskolen får det plus i forhold til den nuværende fm-skole, som denne ændring af vor skolelovgivning skulle give. Med andre ord, der skulle opnås ligevægt med realafdelingen, når det drejer sig om elever til det almindelige praktiske erhvervsliv, som det udfolder sig i industri, landbrug, handel o. s. v.

Jeg gør her opmærksom på de indledende bemærkninger i betænkningen, som viser, hvor indgående udvalget har beskæftiget sig med hele denne sag, og jeg kan sige, at udvalget ikke har lagt så stor vægt på, om disse børn skulle kunne få en reduktion i de eventuelle fagskoler, som de skal gå i nogle måneder senere, men mere vægt på, at erhvervenes synspunkter og skolernes synspunkter sammenarbejdes med det formål, at de børn, der går ud af disse 8. og 9. klasser, skal have fået en sådan undervisning, at de i handel, industri, håndværk og landbrug er lige så velegnede som dem,

der har gået i realafdelingen. Det vil bl. a. ske ved en stærk træning i hovedfagene og ved, at de nu også får sprogundervisning.

Udgangspunktet for denne såkaldte milde deling var de forhandlinger, som førtes i foråret 1957 mellem repræsentanter for lærerorganisationerne og et underudvalg fra det daværende folketingsudvalg og under daværende undervisningsminister Bomholts ledelse; her nåede man et betydeligt skridt fremad, og der blev gjort store indrømmelser fra politisk side. Man strakte sig dengang så langt, at man sagde, at der kan deles i skolerne. I det ændringsforslag, der nu stilles, er dette „kan“ blevet til et „skal“; delingen skal ske efter barnets standpunkt, evner og interesser, og den skal ske på grundlag af skolens skøn og med hensyntagen til forældrenes ønsker. Denne deling beror altså på skolens almindelige bedømmelse af barnet på grundlag af dets arbejde gennem de 5 skoleår, navnlig det femte, sammenholdt med de almindelige prøver i dansk og regning, som også i dag afholdes i den almindelige folkeskole. Dette svarer stort set til, hvad der foregår i de fleste skoler i dag; eleverne optages i andre skoleformer på grundlag af skolens udsagn. Det er vel sjældent, at en optagelsesprøve alene bærer barnet ind i eksamensskolen; skolens almindelige bedømmelse af barnet vejer lige så tungt. Men mellem-skoleprøven er forbi, hvilket selvfølgelig ikke betyder, at forældrenes ønske altid kan tilgodeses, hvis der opstår uenighed mellem forældre og skole om, hvorvidt barnet er egnet, en situation, som man godt kunne tænke sig. Men dette spørgsmål er i og for sig ikke under forhandlingerne ført så stærkt frem af lærerne, formentlig fordi de ikke mener, det er af så stor betydning; det er et problem, der mere har været fremme i pressen. Lærerne må være garderet over for urimelige forældreønsker her. Nu er det sådan — det er der ikke mange der tænker på — at efter tilsynsloven er det skolekommissionen, der har ansvaret for eksaminernes fastlæggelse og dermed for oprykningssmulighederne i de forskellige skoler. Lærerne er ikke juridisk ansvarlige derfor. At man måske vil få svært ved at forklare forældrene, at det er